

YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO 26/2006 vp

Hallituksen esitys Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Ulkoasiainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 8 päivänä kesäkuuta 2006 lähettäessään hallituksen esityksen Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 67/2006 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi ulkoasiainvaliokuntaan samalla määrännyt, että ympäristövaliokunnan on annettava asiasta lausunto ulkoasiainvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Päivi Kaukoranta, valtioneuvoston kanslia
- ulkoasiainneuvos Ora Meres-Wuori, ulkoasiainministeriö
- ylitarkastaja Jarno Virta, ympäristöministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyy Roomassa lokakuussa 2004 tehdyn sopimuksen Euroopan perustuslaista ja sen voimaansaattamislain.

Uusi yhtenäinen perustuslakisopimus korvaa eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta voimassa olevat sopimukset, joihin Euroopan unioni perustuu. Kokonaisuudistuksen keskeisiä tavoitteita ovat perussopimusten selkeyttäminen ja yksinkertaistaminen, unionin toiminnan tehostaminen ja unionin tuominen lähemmäksi kansalaisia.

Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Lailla kumotaan Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annettu laki, Amsterdamin ja Nizzan sopimusten voimaansaattamislait sekä vuoden 2003 laajentumissopimuksen voimaansaattamislaki. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen kanssa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta on käsitellyt asiaa oman toimialansa osalta aikaisemmin valtioneuvoston EU:n perustuluslakisopimuksesta antaman selonteon (VNS 6/2005 vp) yhteydessä.

Selonteosta antamassaan lausunnossa (YmVL 7/2006 vp) valiokunta on todennut, että ympäristöä koskevat artiklat on sisällytetty sopimukseen lähes muuttamattomana, eikä sopimus siten sisällä merkittäviä ympäristöpolitiikkaa koskevia muutoksia. Kestävän kehityksen tavoitteen painottaminen ja ympäristönsuojelun sisällyttäminen myös perusoikeuskirjaan kuitenkin vahvistavat EU:n ympäristöpolitiikan perustaa ja tavoitteita.

Valiokunta pitää tärkeänä, että unioni toimii aktiivisesti sekä oman ympäristöpolitiikkansa kehittämisessä että kansainvälisissä ympäristösopimusneuvotteluissa. Valiokunta viitaten mainittuun lausuntoonsa toteaa, että perustuslakisopimukseen on otettu uutena oikeusperustana unionin energiapolitiikkaa koskeva jaetun toimivallan artikla III-256, jossa viitataan myös ympäristön säilyttämiseen ja sen tilan parantamiseen. Ympäristön kannalta on myös merkittävää, että yhtenä tavoitteena on energiatehokkuuden ja energiansäästön edistäminen sekä uusiin ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvien

energiamuotojen kehittäminen. Valiokunta pitää näitä tavoitteita erittäin ajankohtaisina ja kannatettavina. Ilmastomuutoksen hillitseminen ja EU:n hyväksymä tavoite maapallon keskilämpötilan nousun pitämiseksi alle 2 C-asteen edellyttää tulevaisuudessa huomattavia päästövähennyksiä ja näiden toteuttaminen merkittäviä muutoksia energiahuollon rakenteeseen. Valiokunta on todennut tässä yhteydessä myös, että esimerkiksi energialähteiden valinnan tai energiavarojen hyödyntämisen ehtojen rajaaminen soveltamisalan ulkopuolelle ei vaikuta unionin toimivaltaan säännellä näistä esimerkiksi ympäristöä koskevien oikeusperustamääräysten nojalla.

Edellä olevin perustein valiokunta ottamatta tässä yhteydessä kantaa sopimuksen ratifiointiin katsoo, että hallituksen esitys Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on valiokunnan toimialaa koskevilta osiltaan hyväksyttävissä.

Lausunto

Lausuntonaan ympäristövaliokunta esittää,

että ulkoasiainvaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Pentti Tiusanen /vas
vpj. Oras Tynkkynen /vihr
jäs. Susanna Haapoja /kesk
Rakel Hiltunen /sd
Tuomo Hänninen /kesk
Antti Kaikkonen /kesk (osittain)
Inkeri Kerola /kesk

Jouko Laxell /kok
Mikaela Nylander /r
Eero Reijonen /kesk
Säde Tahvanainen /sd
Satu Taiveaho /sd
Unto Valpas /vas
Ahti Vielma /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.